

| Bedrijf: BLGG AgroXpertus |

| Plaats: Oosterbeek, Wageningen |

| Datum: 14 juni |

De eerste monsters van de voorjaarskuilen zijn gestoken. De gevulde plastic zakken komen deze weken voor het laatst aan bij de vestiging van BLGG AgroXpertus in Oosterbeek. Het bedrijfslaboratorium verhuist binnenkort naar Wageningen. Aan welke tests worden de kuilgrasmonsters allemaal blootgesteld?

Op de kuil

8.00 uur. Herman Dorresteyn van BLGG AgroXpertus haalt voor het eerst dit seizoen de Matador uit de kar. Er zit nog precies genoeg benzine in om de eerste kuil niet handmatig te hoeven steken. Met zijn collega staat hij op de graskuil van Willem Dullemond in Laag Soeren. De compressor loopt. Op twee plekken boort de Matador zich een weg naar beneden. De monsters uit de boor duwt Dorresteyn in de emmer. Zorgvuldig repareert hij het plastic, zoals een fietsmaker een band plakt.

daarop natuurlijk de barcode die aan het monster hangt.

Onder de lamp

13.00 uur. De potjes gaan dieper het laboratorium in. Daar worden met behulp van 'nabij infra-rood licht' (NIR) de waardes bepaald van zeventien verschillende parameters, zoals ruw as, ruwe celstof, ruw eiwit en suiker. De waarden van de NIR-bepaling worden via een kalibratiemodel vertaald naar de voederwaarde van het monster. Zo kunnen grote aantallen monsters in snel tempo worden verwerkt. Als een uitslag buiten de kwaliteitsgrenzen valt, volgt een heranalyse.

Als de NIR-waarden zijn vastgelegd, gaan de potjes met het gehomogeniseerde monster naar een volgend lab. Hier worden de andere parameters, zoals mineralen en sporenelementen, geanalyseerd. Dit gebeurt op een traditionele chemische methode. Om de bepaling te kunnen uitvoeren, wordt geconcentreerd zuur aan een gram van het monster toegevoegd. Daarna wordt de mix gekookt in een snelkookpan. De mineralen en sporenelementen lossen op zodat ze kunnen worden gemeten.

In de zak

09.00 uur. Melkveehouder Dullemond geeft opdracht voor een uitgebreid onderzoek. „Ik voer deze eerste snede van 27 april aan de melkkoeien dus ik wil weten wat de waardes zijn en of ik kan besparen op krachtvoer.” Hij maakt er een sport van om te raden hoe groot het percentage drogestof is. Dorresteyn denkt dat het onder de veertig blijft. Het suikergehalte kan niet anders dan heel hoog zijn. „Het plakt”, zegt de monsternemer. Het gehakselde kuilgras gaat in een zak met daarop de code die overeenkomt met de gegevens in de handcomputer van BLGG. Ook de maat van de kuil gaat de computer in, voor het berekenen van de bedrijfsspecifieke excretie. Als het gereedschap is opgeborgen, drinken de heren koffie en gaan op weg naar de volgende boer. Dorresteyn krijgt de resultaten volgende week toegestuurd, Dullemond heeft ze dan al een paar dagen in huis.

15.00 uur. Een machine brengt het destruaat (de gekookte vloeistof) over van de carousel naar een meetrekje. In elk buisje bevindt zich één monster, dus in elk buisje een andere graskuil. Van elk monster is de plaats vastgelegd zodat verwisseling niet mogelijk is. De elementen met een heel lage concentratie (kobalt, jodium, molybdeen en seleen) worden met een ICP-MS gemeten (op basis van massa), de overige met een ICP-AES (op basis van golf lengte).

Als na drie tot vier dagen alle labresultaten van het monster bekend zijn, gaan de cijfers in het centrale computersysteem. Landbouwkundigen beoordelen daarna de resultaten op de landbouwkundige waarschijnlijkheid. 'Kan het kloppen; is die waarde in combinatie met die andere niet opvallend laag?' Zij zorgen er daarna voor dat het verslag naar de boer wordt verzonden. Het restant van het monster wordt twee weken bewaard in Wageningen, zodat eventuele heranalyse of extra onderzoek mogelijk is. ■

Op de schaal

11.00 uur. 's Avonds haalt een koerier van BLGG AgroXpertus alle monsters op en brengt deze naar Oosterbeek. Degene die de monsters 's morgens op een droogplaat omkeert, voegt er een streepjescode aan toe. Het natte monster wordt gewogen en vervolgens op hetzelfde blad in een droogkast gezet.

In de kast

12.00 uur. Als het monster op 70 graden heeft staan drogen, wordt nogmaals het gewicht bepaald. Dan verdwijnt het gedroogde gras in een maalmachine. Het gemalen monster belandt op een transportband en wordt handmatig in een glazen potje geschept, met

Kuilen bemonsteren met Herman Dorresteijn

